

Hladomor ako príklad dezinformácií

Deväťdesiat rokov skrývania pravdy

Zdroje

Zdroj A

Správa o tlačovej konferencii Garetha Jonesa publikovaná v novinách New York Evening Post 29. marca 1933

Obr. č. 1: Úryvok z novín New York Evening Post z 29. marca 1933

Evening Post Foreign Service, New York 1933

Hladomor postihol Rusko, milióny zomierajú, nečinnosť narastá, hovorí Brit

Gareth Jones, pomoc Lloydovi Georovi, hlási katastrofu

CESTUJE PO ROLNÍCKYCH OBLASTIACH, ZISTIL, ŽE POTRAVINY SA MINULI

Tvrdí, že červení zadržali Britov, ktorí sledovali verejný hnev sedliakov.
„Čakanie na smrť“

BERLÍN 29. marca [...]

Pán Jones, ktorý hovorí plynule po rusky, je prvým cudzincom, ktorý navštívil ruský vidiek, odkedy úrady v Moskve zakázali zahraničným korešpondentom, aby opustili mesto.

¹ https://www.garethjones.org/soviet_articles/millions_dying.htm – dostupné 18. 7. 2023

Vo svojej správe, ktorú poskytne Kráľovskému inštitútu zahraničných vecí, vysvetľuje príčiny tohto zákazu. Hladomor kolosálnych rozmerov, hroziaca smrť miliónov od hladu, vražedný teror a počiatky vážnej nezamestnanosti v krajine, ktorá sa doteraz pýšila tým, že každý muž tam má prácu – toto je zhrnutie vlastných pozorovaní pána Jonesa. [...] „Všade bol plač. Chleba tu niet. Zomierame.“ [...] Cestoval som po regióne černoze, pretože kedysi to bol najúrodnejší poľnohospodársky kraj v Rusku a pretože korešpondenti mali zakázané, aby tam išli a sami videli, čo sa tam deje. „Komunista vo vlaku popieral, že by tam bol hladomor. Odhodil som do pľuvadla kôrku chleba, ktorý som jedol zo svojich vlastných zásob. Spolucestujúci roľník ju odtiaľ vybral a hltavo ju zjedol. Odhodil som do pľuvadla kôru pomaranča a ten roľník ju opäť schmatol a hltal ju. Ten komunista vystúpil. Prenocoval som v dedine, kde kedysi mali 200 volov a teraz ich mali šesť. Sediaci jedli krmivo pre dobytok a zostalo im už iba na mesiac. Povedali mi, že mnohí už od hladu pomreli.“ [...] „Čakáme na smrť,“ tak ma vítali, ale: „Pozrite, máme ešte stále krmivo pre dobytok. Chodte ďalej na juh. Tam už nemajú nič. Mnohé domy sú prázdne, lebo ľudia už zomreli,“ plakali.

Jonesovej správe sa kvôli jeho postaveniu, reputácii, ktorú má za svoju spoľahlivosť a nestrannosť, a vďaka tomu, že je jediným priamym pozorovateľom, ktorý navštívil ruský vidiek, odkedy ho pre cudzincov uzavreli, dostane u oficiálnych predstaviteľov Anglicka, ako aj medzi verejnosťou tejto krajiny rozsiahlej pozornosti.

Úryvky zo životopisu **Garetha Jonesa**

Obr. č. 1:

Fotografia Garetha Jonesa

Gareth Jones bol novinár z Walesu, ktorý v marci 1933 ako prvý upozornil západný svet, jednoznačne a pod vlastným menom, na existenciu sovietskeho hladomoru vrátane hladomoru na Ukrajine. Do júna 1933 Jones navštívil ZSSR trikrát a uverejnil mnoho článkov v britských a amerických časopisoch. Sovietsky ľudový komisár zahraničných vecí Maxim Litvinov (s ktorým Jones kedysi robil rozhovor v Moskve) ho obvinil zo špionáže a britského premiéra Lloyd George informoval v osobnom liste, že Jones má doživotný zákaz navštíviť ZSSR.

V roku 1935 Jones cestoval do Mandžuska. Tam ho za nejasných okolností banditi uniesli a zavraždili. Existujú nepriame dôkazy, že do vraždy novinára bol zapojený NKVD (*Národný komisariát vnútra*).

Zdroj: Wikipedia

Zdroj B

Odpoveď na správu Garetha Jonesa od Waltera Durantyho, korešpondenta novín *The New York Times* v Moskve, z 29. marca 1933, ktorú *The New York Times* uverejnili 31. marca 1933².

RUSI SÚ HLADNÍ, ALE NIE SÚ VYHLADOVANÍ

Vysoká úmrtnosť na choroby z podvýživy, ale Sovietsky zväz funguje

VÄČŠIE MESTÁ POTRAVINY MAJÚ

Ukrajina, Severné Kaukazsko a regióny Dolnej Volgy trpia nedostatkom.

„PÁD“ KREMLA SA NEKONÁ

Ruskí a zahraniční pozorovatelia nevidia dôvody predpovedať na vidieku katastrofu

[...] Nevideli nikoho zomierať [...]

Kedže som s **pánom Jonesom** hovoril, urobil som si rozsiahly prieskum informácií o tomto údajnom hladomore. Zisťoval som informácie na sovietskych komisariátoch a zahraničných veľvyslanectvách u ich konzulov a usporiadal som si údaje od Britov, ktorí tu pracujú ako špecialisti, a od mojich osobných kontaktov, Rusov aj cudzincov.

Úmrtnosť na choroby je vysoká

Mne osobne sa zdá, že to sú oveľa dôveryhodnejšie informácie ako tie, ktoré by som mohol získať počas krátkej cesty do niektorej oblasti. Sovietsky zväz je príliš veľký na nejakú urýchlenú cestu a prácou zahraničného korešpondenta je prezentovať celkový obraz a nielen jeho časť. A tu sú fakty:

V celej krajine je výrazný nedostatok potravín, občas sa nájdu dobre riadené štátne farmy alebo kolektívne farmy. Veľké mestá a armáda sú potravinami primerane zásobované. Nie je tu hladovanie alebo úmrtia z hladu, ale rozšírená je úmrtnosť na choroby spôsobené podvýživou.

² https://www.garethjones.org/soviet_articles/russians_hungry_not_starving.htm - dostupné 18.07.2023

Skrátka, v niektorých oblastiach sú podmienky určité zlé – na Ukrajine, Severnom Kaukazsku a Dolnej Volge. V zostávajúcich častiach krajiny fungujú potraviny na prídel, ale nič horšie. Tieto podmienky sú zlé, ale nie je tam hladomor [...].

Úryvok zo životopisu Waltera Durantyho

Obr. č. 2:

Fotografia
Waltera
Durantyho

Walter Duranty bol anglo-americký novinár a korešpondent *The New York Times* v Moskve v rokoch 1922 – 36. Za sériu článkov o ZSSR, v ktorých chválil postup komunizmu, získal v roku 1932 Pulitzerovu cenu. Pri písaní svojich článkov neurobil rozhovor ani s jedným ruským občanom.³ V roku 1934 Duranty z Moskvy odišiel a až do roku 1940 pracoval ako osobitný korešpondent pre noviny *The New York Times*. Po roku 1940 napísal o Sovietskom zväze niekoľko kníh. Duranty zomrel v roku 1957 v Orlande na Floride vo veku 73 rokov. Zdroj: Wikipedia

Zdroj C

Názor na Walter a Durantyho⁴

V Moskve mal Duranty kráľovský život. Mal k dispozícii veľký luxusný byt, auto a, samozrejme, neobmedzený prístup ku kvalitnému jedlu a pitiu. [...] Nemožno tiež vylúčiť, že ho platili sovietske služby. [...] Duranty zomrel v roku 1957. Vyše 30 rokov neskôr vyšiel jeho životopis od Sallyho J. Taylora. Noviny *The New York Times* vo svojej reakcii uznali, že Durantyho spisy treba považovať za príklad najhoršej žurnalistiky, aká sa kedy na stránkach týchto novín objavila. Otázka, či odobrať Durantymu Pulitzerovu cenu, sa riešila už niekoľkokrát, vždy bez úspechu. Opäť sa nastolila doslova pred niekoľkými týždňami, zjavne v kontexte ruskej agresie voči Ukrajine.

³ Stanovisko *The New York Times* k Pulitzerovej cene, ktorú v roku 1932 udelili Walterovi Durantymu. <https://www.nytc.com/company/prizes-awards/new-york-times-statement-about-1932-pulitzer-prize-awarded-to-walter-duranty/>

⁴ Mateusz Zimmerman, 'Wielki Głód, wielkie kłamstwo. Uchodził za wyrocznię, okazał się agentem Stalina' [Veľký hladomor, veľká lož: považovali ho za proroka, ale ukázalo sa, že to bol Stalinov agent] in: <https://wiadomosci.onet.pl/tylko-w-onecie/wielki-glod-wielkie-klamstwo-uchodzil-za-wyrocznie-okazal-sie-agentem-stalina/swhfk3h> (dostupné 16. 7. 2023).

Zdroj D

Sovietsky propagandistický plagát (1933), autor: V. I. Govorkov⁵

Preklad:

Horná časť: Kolchozníci a súkromníci!

Dolná časť: Chlieb odovzdáme štátu, všetok a načas!

⁵ <https://propagandahistory.ru/192/Sovetskie-plakaty--Tridtsatye-gody--CHast-V/> (dostupné 18. 7. 2023).

Fotografia z roku 1933 z Dnepropetrovského regiónu na Ukrajine: roľníci zväžajú obilie do zberného bodu⁶

⁶ <https://opir.weareukraine.info/how-stalin-starved-the-ukrainian-resistance/> (dostupné 18. 7. 2023).

Zdroj E

Obálky ruských propagandistických kníh o veľkom hladomore na Ukrajine

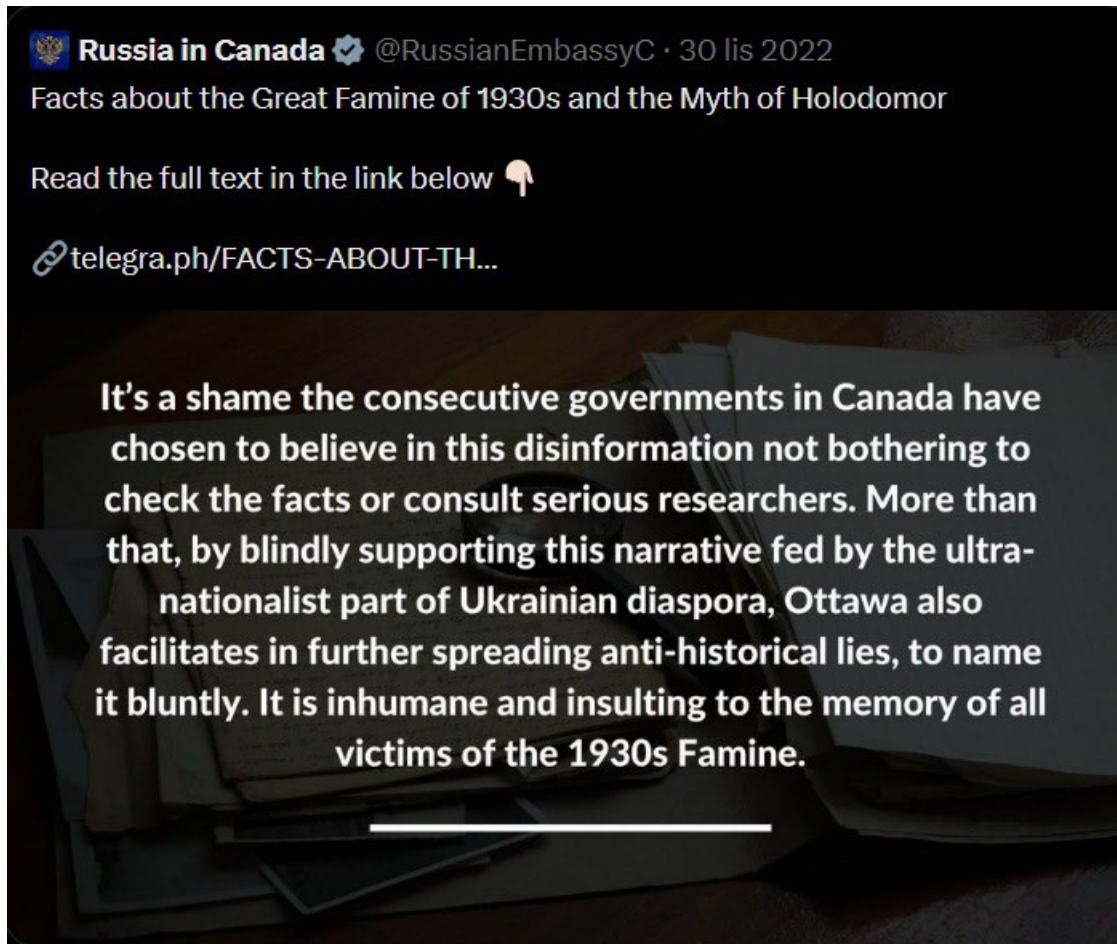
Цинизм российской лжи не имеет границ

Názvy kníh (zľava doprava): *Mytológia o veľkom hladomore; Ako postaviť Ukrajinu proti Rusku; Mýtus o Stalinovom veľkom hladomore; O ukrajinskej tragédii v rokoch 1932 – 1933⁷*

⁷ https://argumentua.com/stati/zapretit-golodomor-kak-rossiya-skryvaet-svoi-prestupleniya?fbclid=IwAR0fdShz2Obj-0obwcxzp4TW5R9ETLJvA-BIITyEe9sSMe_IBkbXQ4H4bSo (dostupné 18. 7. 2023).

Zdroj F

Informácie z oficiálnych ruských vládnych sociálnych médií

Obr. č. 3: Tvítovaná správa Veľvyslanectva Ruskej federácie v Ottawe, ktorá sa týka veľkého hladomoru⁸

Fakty o veľkom hladomore v 30. rokoch a mýtus o hladomore

Je to hanba, že po sebe idúce vlády Kanady sa rozhodli uveriť takejto dezinformácii bez toho, aby si overili fakty alebo vec konzultovali so serióznymi vedeckými pracovníkmi. A nielen to, slepým podporovaním tohto naratívu, ktorý živí ultranacionalistická časť ukrajinskej diaspóry, Ottawa zároveň umožňuje ďalšie šírenie anti-historických lží, aby sme to pomenovali otvorene. Je to nehumánne a urážlivé voči všetkým obetiam hladomoru v 30. rokoch.

⁸ https://twitter.com/Yvan_Baker/status/1598795162477789184 (dostupné 19. 7. 2023).

Obr. č. 4: Správa z 24. novembra 2018, ktorú vydalo Ministerstvo zahraničných vecí Ruskej federácie na svojom oficiálnom FB účte⁹

V 30. rokoch 20. storočia vypukol v Sovietskom zväze krutý hladomor, ktorý postihol veľa ľudí, ktorí žili na území mladého štátu. Bola to spoločná tragédia pre Rusov, Ukrajincov, Kazachov a iné národy tejto krajiny a najväčšia humanitárna pohroma na území ZSSR. Pokusy prezentovať tieto tragické udalosti výlučne ako „genocídu na ukrajinskom národe“ nemajú nič spoločné s obnovením spravodlivosti alebo s historickými faktmi a vo svojej podstate sú spolitizované a nevedecké.

⁹<https://www.facebook.com/MIDRussia/photos/a.265191980246917/1562402713859164/?type=3&theater> (dostupné 19. 7. 2023).

Zdroj G | Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. 12. 2022 – 90 rokov po holodomore: uznanie masového zabíjania vyhladovaním za genocídu

Európsky parlament, [...]

B. keďže holodomor v rokoch 1932 – 1933, ktorý zapríčinil smrť miliónov Ukrajincov, bol cynicky naplánovaný a kruto vykonaný sovietskym režimom s cieľom presadiť sovietsku politiku kolektivizácie poľnohospodárstva a potlačiť ukrajinské obyvateľstvo a jeho národnú identitu; keďže podobné kruté metódy používal sovietsky režim aj v iných častiach Sovietskeho zväzu, najmä v Kazachstane, Bielorusku, na severnom Kaukaze a inde; keďže potláčanie ukrajinskej identity sa uskutočňovalo aj nastolením vlády teroru voči nositeľom ukrajinskej kultúrnej identity;

C. keďže existujú dôkazy o tom, že sovietsky režim zámerne skonfiškoval zozbieranú úrodu obilnín a zavrel hranice, aby Ukrajincom zabránil utiecť pred vyhladovaním; keďže v rokoch 1932 a 1933 Sovietsky zväz vyvážal z územia Ukrajiny obilie, zatiaľ čo tamojší obyvatelia hladovali; keďže zabíjanie prevažne vidieckych Ukrajincov často sprevádzala propaganda, ktorá roľníkov označovala za vinníkov hladomoru;

D. keďže prebiehajúca ruská útočná vojna proti Ukrajine, ničenie jej energetickej a poľnohospodárskej infraštruktúry, blokovanie vývozu ukrajinského obilia a krádež miliónov ton obilia zo strany Ruska obnovili obavy z rozsiahleho umelo vyvolaného hladomoru, najmä na globálnom juhu, ktorý je závislý od cenovo dostupného ukrajinského obilia;

F. keďže do decembra 2022 parlamenty alebo iné zastupiteľské štátne inštitúcie viac ako 20 krajín uznali holodomor za genocídu alebo zločin proti ukrajinskému ľudu a proti ľudskosti;

G. keďže v roku 2022 a 2023 si pripomíname 90. výročie holodomoru;

1. uznáva holodomor, umelo vyvolaný hladomor v rokoch 1932 – 1933 na Ukrajine spôsobený zámernou politikou sovietskeho režimu, za genocídu ukrajinského ľudu, keďže bol spáchaný s úmyslom zničiť skupinu ľudí úmyselným nastolením životných podmienok, ktoré mali viesť k ich fyzickému zničeniu;¹⁰

¹⁰ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2022-0449_SK.html (dostupné 10. 11. 2023).